

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/3

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 5. siječnja 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj u 2022. godini*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 25. stavka 3. Zakona o slobodnim zonama ("Narodne novine", br. 44/96, 78/99, 127/00, 92/05, 85/08, 148/13 i 58/20), podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. siječnja 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja Damira Habijana i državne tajnike Hrvoja Bujanovića, Ivu Milatića, i Milu Horvata.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-07/513

URBROJ: 50301-05/14-24-4

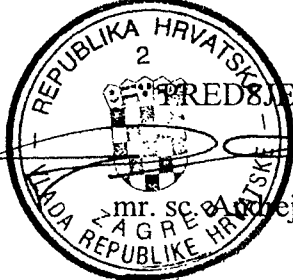
Zagreb, 4. siječnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj u 2022. godini

Na temelju članka 25. stavka 3. Zakona o slobodnim zonama („Narodne novine“, br. 44/96., 78/99., 127/00., 92/05., 85/08., 148/13. i 58/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj u 2022. godini.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja Damira Habijana i državne tajnike Hrvoja Bujanovića, Ivu Milatića, i Milu Horvata.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKE" at the top and "VLADA REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. In the center, it says "2" above a smaller coat of arms, and "PREDsjednik" below it. A signature is written across the seal.

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠĆE O POSLOVANJU SLOBODNIH ZONA U
REPUBLICI HRVATSKOJ U 2022. GODINI

Zagreb, siječanj 2024.

Sadržaj

UVOD	3
ZAKONODAVNI OKVIR SLOBODNIH ZONA U 2022. GODINI	5
ZNAČAJKE SLOBODNIH ZONA	5
SLOBODNE ZONE U EUROPSKOJ UNIJI	7
Grafički prikaz broja slobodnih zona u Europskoj uniji, službeni podaci	8
SLOBODNE ZONE U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2022. GODINI	8
Pregled korisnika koncesija/nositelja suglasnosti za osnivanje slobodne zone	9
Karta slobodnih zona u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2022.....	10
Karta slobodnih zona u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2022.	10
ULOGA LUČKIH UPRAVA	11
POJEDINAČNI PREGLED POSLOVANJA SLOBODNIH ZONA U 2022. GODINI.....	11
SLOBODNA ZONA KUKULJANOVO	11
SLOBODNA ZONA LUKA RIJEKA – ŠKRLJEVO	12
SLOBODNA ZONA OSIJEK.....	12
SLOBODNA ZONA ZAGREB	13
KRAPINSKO-ZAGORSKA SLOBODNA ZONA	14
SLOBODNA ZONA SPLITSKO-DALMATINSKA.....	15
SLOBODNA ZONA LUKE PLOČE.....	15
SLOBODNA ZONA LUKE PULA	16
SLOBODNA ZONA LUKE RIJEKA.....	16
SLOBODNA ZONA LUKE SPLIT	17
SAŽETAK.....	19
Zbirna tablica pokazatelja za 2022. godinu.....	21
Broj korisnika u slobodnim zonama - usporedba 2022./2021.....	22
Broj zaposlenih kod korisnika slobodnih zona - usporedba 2022./2021.....	22
Prihodi korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.	23
Dobit korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.	23
Izvoz* korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.	24
Isporuka dobara na tržište Europske unije (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.....	24
Usporedba izvoza države članice EU / treće zemlje (%)	25
Usporedba izvoza, uključujući isporuku dobara na tržište EU u ukupnom prihodu (%). 25	25
Usporedba prihoda od izvoza i ostalog prihoda svih slobodnih zona	26
Usporedba prihoda od izvoza i ostalog prihoda kopnenih i lučkih slobodnih zona.....	26
Izvršena ulaganja (u mil. EUR) – usporedba 2022./2021.	27
Usporedba broja korisnika prema pretežitoj djelatnosti.....	27

UVOD

Godišnja izvješća o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj redovno se podnose od 2012. godine te je stoga ovo Izvješće o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) 11. po redu koje se podnosi Hrvatskom saboru. U navedenom razdoblju najznačajnija promjena za slobodne zone bilo je pristupanje Europskoj uniji koje je dovelo do smanjenja obujma trgovine kroz slobodne zone budući je od 1. srpnja 2013. i Republika Hrvatska dio unutarnjeg tržišta Europske unije.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) Izvješće izrađuje sukladno članku 25. Zakona o slobodnim zonama („Narodne novine“, br. 44/96., 78/99., 127/00., 92/05., 85/08., 148/13. i 58/20., u daljnjem tekstu: Zakon). Izvješće sadrži podatke o poslovanju svih slobodnih zona u prethodnoj godini i podnosi se Vladi Republike Hrvatske te Hrvatskome saboru.

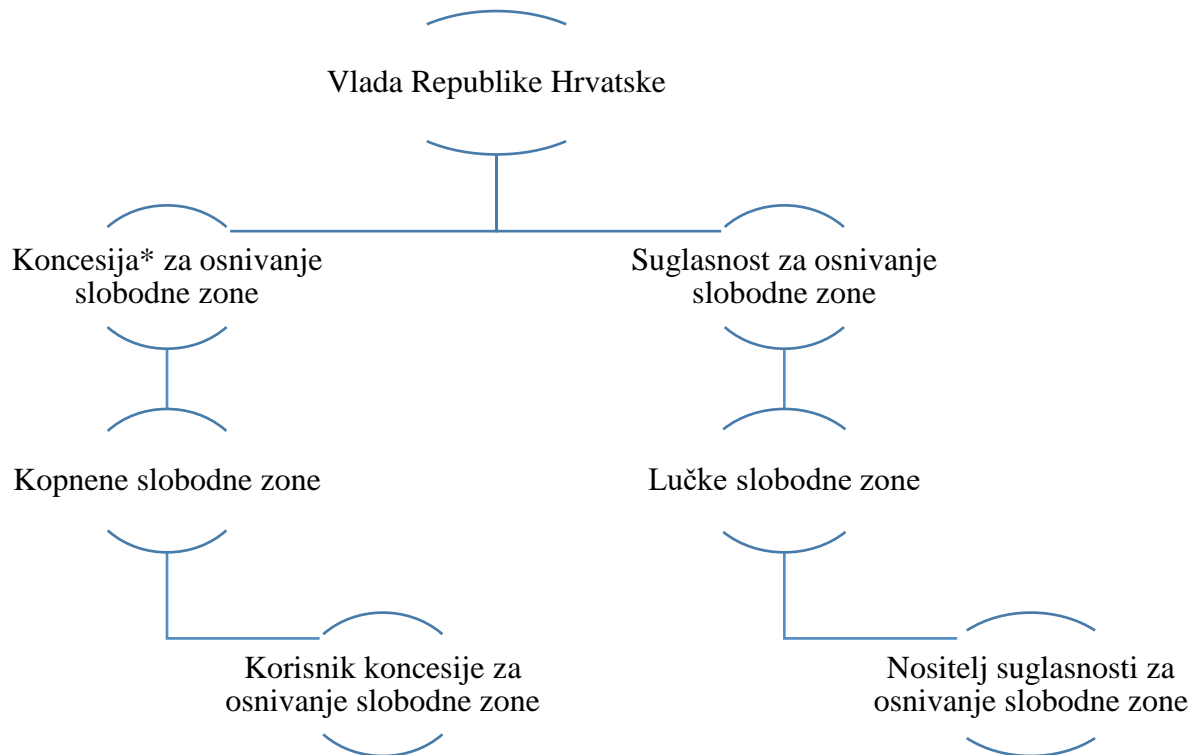
Izvješće se podnosi u cilju pružanja uvida u sustav i poslovanje slobodnih zona u Republici Hrvatskoj. Sadržaj i forma ovoga i svih dosadašnjih izvješća su jednoobrazni i uniformirani u nastojanju da svako izvješće sadrži sve osnovne podatke o slobodnim zonama koji su potrebni za razumijevanje istoga i to bez potrebe iščitavanja prethodnih izvješća. Izvješće sadrži i usporedive podatke iz ranijih razdoblja što omogućuje praćenje gospodarskih trendova u slobodnim zonama. U više navrata ukazala se potreba za ponavljanjem pojedinih informacija, a uspostavljeni obrazac slijedi i ovo Izvješće.

Podatke za izradu Izvješća Ministarstvu dostavljaju:

- a) korisnici koncesija za osnivanje slobodnih zona na kopnenom području te
- b) nositelji suglasnosti za osnivanje slobodnih zona na lučkom području.

Kao što ni sam naziv za ove dvije različite skupine subjekata nije isti, nije ista ni pravna osnova za osnivanje ovih dviju vrsta slobodnih zona. Vlada Republike Hrvatske svojim odlukama za kopnene slobodne zone daje koncesiju za njihovo osnivanje, dok za lučke slobodne zone daje suglasnost za osnivanje slobodne zone. Do 2020. godine bitna razlika ove dvije kategorije se ogledala u obvezi plaćanja naknade za koncesije za osnivanje kopnenih slobodnih zona za korisnike koncesija, dok nositelji suglasnosti nisu bili obveznici plaćanja naknade za osnivanje lučkih slobodnih zona. Ukidanjem obveze plaćanja naknade za koncesiju za osnivanje slobodnih zona 2020. godine, ova bitna razlika više ne postoji. Iako se kategorija „korisnika koncesije za osnivanje slobodne zone“ kod kopnenih slobodnih zona razlikuje od „nositelja suglasnosti za osnivanje slobodne zone“ kod lučkih slobodnih zona, u ovome Izvješću izraz „korisnici koncesija“ koristi se za obje navedene kategorije.

Grafički prikaz pravne osnove za osnivanje slobodnih zona

**Plaćanje naknade za koncesiju za osnivanje slobodne zone ukinuto je Zakonom o izmjenama Zakona o slobodnim zonama („Narodne novine“, broj 58/20.).*

Sukladno članku 25. Zakona, podatke o poslovanju slobodnih zona u prethodnoj godini korisnici koncesija obvezni su dostaviti Ministarstvu u svibnju tekuće godine. Te podatke korisnici koncesija prikupljaju od korisnika slobodnih zona koji su, sukladno članku 26. Zakona, obvezni na zahtjev osnivača slobodne zone dostavljati podatke o svom poslovanju u slobodnoj zoni.

Poput dosadašnjih, niti ovo Izvješće ne iskazuje podatke o poslovanju korisnika slobodne zone na razini pojedinog korisnika već se poslovni rezultati svih korisnika u jednoj slobodnoj zoni prikazuju objedinjeno. Kako korisnici slobodnih zona temeljem tog statusa ne uživaju nikakve posebne povlastice, objektivno ne postoji opravdan interes za pojedinačnim iskazivanjem njihovog poslovanja unutar slobodne zone.

Na poslovanje korisnika slobodnih zona primjenjuju se svi propisi kao i na poslovanje drugih gospodarskih subjekata u Republici Hrvatskoj, ali su unutar slobodne zone pod izravnim carinskim nadzorom, a osobe, roba i prijevozna sredstva mogu pri ulasku ili izlasku iz slobodne zone podlijetati dodatnim carinskim provjerama.

Novčana kazna za osnivača slobodne zone koji ne dostavi Ministarstvu izvješće o poslovanju u slobodnoj zoni u propisanom roku propisana je člankom 40. Zakona, dok je kazna za korisnika slobodne zone koji ne dostavi osnivaču podatke o poslovanju u slobodnoj zoni propisana člankom 41. Zakona.

ZAKONODAVNI OKVIR SLOBODNIH ZONA U 2022. GODINI

Na području koje se nalazi u režimu slobodne zone primjenjuju se svi zakoni i propisi koji su na snazi i na čitavom ostalom području Republike Hrvatske.

Sustav slobodnih zona posebno je reguliran Zakonom o slobodnim zonama („Narodne novine“, br. 44/96., 78/99., 127/00., 92/05., 85/08., 148/13. i 58/20.) te Pravilnikom o korištenju automata za prodaju toplih i hladnih napitaka, snekova, te jednostavnih jela u originalnom pakiranju za potrebe zaposlenika kod korisnika zone koji obavlja gospodarsku djelatnost u slobodnoj zoni („Narodne novine“, broj 134/11.).

Prava korisnika propisana Pravilnikom o načinu izračuna izvršenih ulaganja i iskorištenih potpora za ulaganja i o načinu ostvarenja porezne povlastice za korisnike slobodnih zona („Narodne novine“, br. 122/08., 33/10. i 52/10. - ispravak) istekla su 31. prosinca 2016. te ovaj Pravilnik više nije u primjeni.

Okvir poslovanja kopnenih slobodnih zona dodatno je određen i sadržajem ugovora o koncesiji koje korisnici koncesija sklapaju s davateljem koncesije za osnivanje slobodne zone, odnosno s nadležnim ministarstvom. Sadržaji ugovora su standardizirani te odredbe ugovora ne stvaraju razlike među pojedinim korisnicima koncesija. Ugovor o koncesiji za osnivanje slobodne zone sadrži sljedeće elemente:

- propisani rok u kojem je korisnik koncesije dužan osigurati uvjete za početak rada slobodne zone
- razdoblje na koje se sklapa ugovor o koncesiji
- obveze korisnika koncesije glede donošenja osnivačkog akta za slobodnu zonu i pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni
- obvezu korisnika koncesije glede sklapanja ugovora o obavljanju djelatnosti s korisnicima u slobodnoj zoni
- slučajeve u kojima su ispunjeni uvjeti za oduzimanje koncesije.

Lučke slobodne zone nemaju sklopljene ovakve ugovore o koncesiji budući da su osnovane temeljem odluka o davanju suglasnosti, a ne temeljem davanja odluka o davanju koncesija.

Prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o slobodnim zonama („Narodne novine“, broj 58/20.) ugovori su sadržavali i odredbu o obvezi plaćanja naknade za koncesiju za kopnene slobodne zone te odredbe vezane uz korištenje instrumenata prisilne naplate u slučaju neplaćanja predmetne naknade. Nakon stupanja na snagu navedenih zakonskih izmjena, postojeći ugovori o koncesijama su izmijenjeni na način da više ne sadrže ove odredbe.

ZNAČAJKE SLOBODNIH ZONA

Informacije o osnovnim značajkama slobodnih zona zbog svoje važnosti čine sastavni dio svakog godišnjeg izvješća.

Područje koje se nalazi pod režimom slobodne zone mora biti ograđeno i označeno kao i izdvojeni dijelovi slobodne zone ako takvi postoje. Promet robe i osoba u zonu i iz zone može se odvijati samo kroz određene ulaze i izlaze, dok se gospodarske djelatnosti unutar slobodne zone obavljaju uz posebne uvjete. Ulazi i izlazi moraju biti primjereno uređeni, osigurani i noću osvijetljeni, a pri ulazima i izlazima osnivač slobodne zone mora osigurati prostorije za rad carinske službe.

Zona može započeti s radom nakon što povjerenstvo kojeg imenuje ministar nadležan za slobodne zone utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti te se slijedom toga donese rješenje o ispunjenju uvjeta za početak rada zone.

Povjerenstvo čine predstavnici nadležnog ministarstva za gospodarstvo, uključujući i slobodne zone, danas Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, te predstavnici ministarstava nadležnih za financije - Carinske uprave, za graditeljstvo i prostorno uređenje te za pomorstvo, promet i infrastrukturu, zatim predstavnici jedinice lokalne samouprave na čijem području se slobodna zona nalazi te predstavnici osnivača zone. Rad povjerenstva reguliran je člankom 22. Zakona. Uvjeti za početak rada utvrđuju se i prilikom izmjene područja slobodne zone – proširenja ili smanjenja te kod produženja koncesije / suglasnosti za osnivanje slobodnih zona. Za svaki navedeni postupak formira se novo povjerenstvo čiji je rad završen utvrđivanjem postojanja uvjeta za početak rada (dijela) slobodne zone.

Korisnici slobodne zone mogu biti domaće i strane pravne i fizičke osobe. Korisnici slobodne zone s osnivačem sklapaju ugovor temeljem kojeg u zoni mogu obavljati gospodarsku djelatnost.

Porez na dodanu vrijednost za robu koja je smještena u zoni plaća se u trenutku kada roba napušta slobodnu zonu i kada je njezino konačno odredište tržište Europske unije, uključujući i tržište Republike Hrvatske. Kada roba napušta slobodnu zonu, a njezino odredište je tržište trećih zemalja, roba je izuzeta od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

U slobodnu zonu, bez obzira bila ona kopnena ili lučka, može se unositi roba te se u njoj može obavljati proizvodnja, oplemenjivanje i skladištenje robe, trgovina na veliko, strateške aktivnosti poslovne podrške, aktivnosti osnivanja tehnoloških razvojno-inovacijskih centara te pružanje usluga koje nisu bankarske. Trgovina na malo nije dopuštena u slobodnim zonama.

Koncesija, odnosno suglasnost za osnivanje slobodne zone može prestati istekom vremena za koje je dana, odreknućem korisnika koncesije tijekom vremena trajanja koncesije – za dio područja slobodne zone ili za njezino čitavo područje ili prestankom pravne osobe korisnika koncesije. Koncesija može prestati i oduzimanjem od strane davatelja koncesije ako korisnik koncesije u ugovornom roku (ugovor o koncesiji sklapaju nadležno ministarstvo i korisnik koncesije) ne osigura uvjete za rad ili ako koncesiju ne koristi na način predviđen Zakonom i ugovorom o koncesiji.

Kao dio poduzetničke infrastrukture, u smislu Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture ("Narodne novine", br. 93/13., 114/13., 41/14., 57/18. i 138/21.), slobodne zone imaju ulogu u stvaranju kvalitetnog, korisnički orijentiranog poduzetničkog okruženja u Republici Hrvatskoj. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture krajem 2021. godine („Narodne novine“, broj 138/21.) slobodne zone definirane su kao posebna potkategorija poduzetničkih zona te omogućuju korisnicima zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora što doprinosi racionalizaciji poslovanja i smanjenju troškova.

Osnovne razlike poduzetničkih i slobodnih zona su postojanje posebnog carinskog i poreznog režima karakterističnog za poslovanje slobodnih zona te način njihovog osnivanja. Kako je već ranije u ovom Izvješću navedeno, slobodne zone na kopnenom području osnivaju se temeljem koncesije za osnivanje slobodne zone koju daje Vlada Republike Hrvatske sukladno Zakonu odnosno temeljem posebnih zakona i drugih pravnih akata kao što su Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara („Narodne novine“, br. 44/01., 90/05., 80/08., 38/09. i 148/13.) i Odluka o općim uvjetima i mjerilima za davanje koncesije za osnivanje slobodnih zona na području Grada Vukovara („Narodne novine“, broj 138/02.), dok se slobodne zone u lučkim područjima osnivaju temeljem suglasnosti za osnivanje slobodne zone koju nadležnim lučkim upravama također daje Vlada Republike Hrvatske. Za razliku od njih, poduzetničke zone osnivaju se

temeljem odluka o osnivanju (ili drugih osnivačkih akata) koje donose jedinice lokalne samouprave za područje od svoje nadležnosti, a u skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom.

Poslovanje korisnika slobodnih zona, jednako kao i poslovanje svih ostalih gospodarskih subjekata na području Republike Hrvatske, podložno je nadzoru Porezne i Carinske uprave te drugih tijela državne uprave. Iz navedenog proizlazi da se na gospodarske subjekte - korisnike slobodnih zona primjenjuju sva pravila poslovanja koja se primjenjuju i na bilo koje druge gospodarske subjekte koji posluju izvan slobodne zone, uz činjenicu da korisnici slobodne zone imaju dodatnu obvezu da za dio poslovanja kojega obavljaju u slobodnoj zoni vode odvojeno knjigovodstvo.

Najzastupljenija djelatnost kojom se bavi najveći broj korisnika slobodnih zona je skladištenje (57 %), dok se manji dio bavi proizvodnjom (28 %) i ostalim djelatnostima, uglavnom pružanjem usluga (16 %).

SLOBODNE ZONE U EUROPSKOJ UNIJI

Referentni okvir za brojčanu usporedbu sa slobodnim zonama u Europskoj uniji nalazi se na web stranici Europske komisije (https://taxation-customs.ec.europa.eu/free-zones_en). Prema posljednjim dostupnim podacima od 17. kolovoza 2022. na području Europske unije posluje 67 slobodnih zona u 20 od 27 država članica. U ovaj broj uključeno je i 10 slobodnih zona u Republici Hrvatskoj, s obzirom da do izrade ovog Izvješća na stranici Europske komisije još uvijek nije objavljen ažuriran popis slobodnih zona nakon isteka 2022. godine.

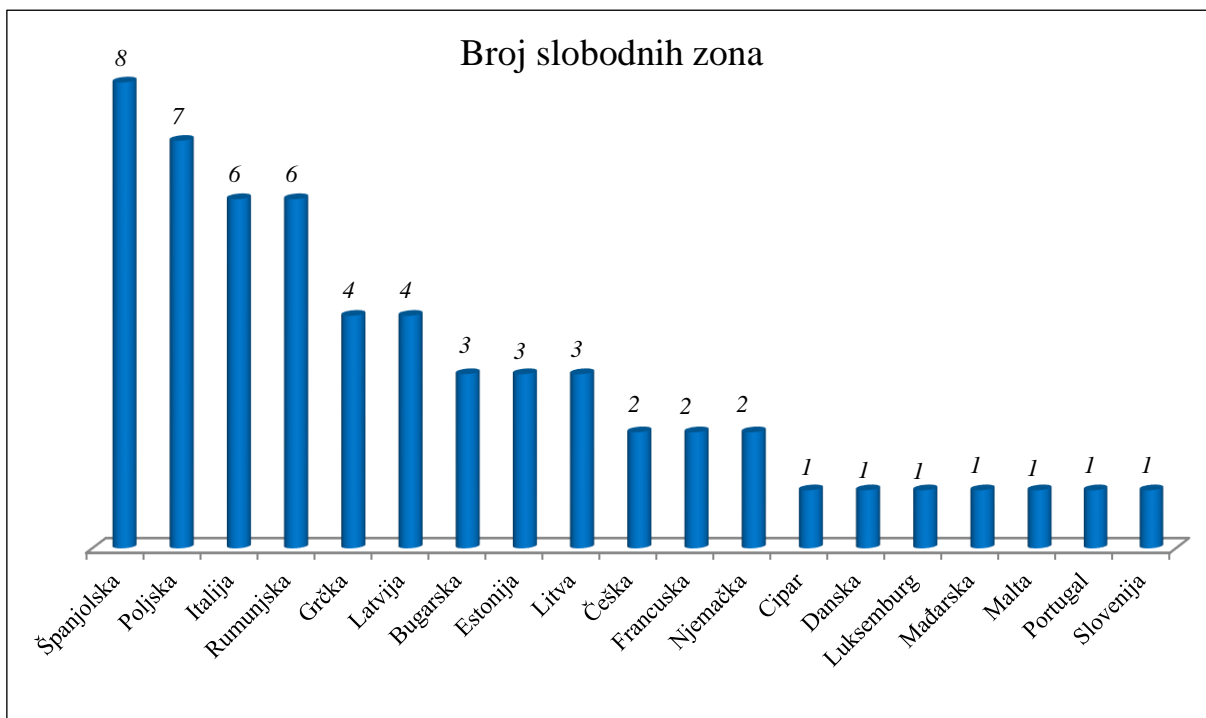
Popis slobodnih zona* u 19 država članica (osim Republike Hrvatske):

R.br.	Država članica	Broj	Naziv
1.	Bugarska	3	Bourgas, Plovdiv, Pyce
2.	Cipar	1	Customs and Excise Department, Larnaka
3.	Češka	2	Mošnov, Pardubice
4.	Danska	1	Frihavnen
5.	Estonija	3	Muuga, Sillamäe, Paldiski
6.	Francuska	2	Verdon, Guyane
7.	Njemačka	2	Bremerhaven, Cuxhaven
8.	Grčka	4	Piraeus, Thessaloniki, Heraclion, Platigiali
9.	Mađarska	1	Záhony
10.	Italija	6	Trieste, Venezia, Portovesme, Taranto, Brindisi Nord, Brindisi Capobianco
11.	Latvija	4	Riga, Liepaja, Ventspils, Rezekne
12.	Litva	3	UAB Vingės logistika, UAB Ad rem lez, UAB „Aviacijos paslaugų centras“
13.	Luksemburg	1	Parishaff
14.	Malta	1	Malta Freeport Terminals Ltd
15.	Poljska	7	Port Lotniczego - Warszawa, Gliwice, Terespol, Szczecin, Świnoujście, Gdańsk, Mszczonów
16.	Portugal	1	Madeira
17.	Rumunjska	6	Arad, Galati, Giurgiu, Braila, Sulina, Constanta Sud si Basarabi

18.	Slovenija	1	Koper
19.	Španjolska	8	Barcelona, Cádiz, Vigo, Las Palmas de Gran Canaria, Sevilla, Santander, Tenerife, Bahía de Algeciras

* Nazivi slobodnih zona preuzeti su sa stranice Europske komisije.

Grafički prikaz broja slobodnih zona u Europskoj uniji, službeni podaci

Slobodnih zona nema u Austriji, Belgiji, Finskoj, Irskoj, Nizozemskoj, Slovačkoj i Švedskoj.

Iako pojedine organizacije i jedinice regionalne / lokalne (samo)uprave neka područja koja su prostorno uređena na način da odgovaraju definiciji poduzetničkih zona proizvoljno nazivaju slobodnim zonama, naziv „slobodna zona“ odnosi se isključivo na zone koje se nalaze na gornjem popisu.

SLOBODNE ZONE U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2022. GODINI

U 2022. godini u Republici Hrvatskoj bile su evidentirane sljedeće slobodne zone:

a) Kopnene slobodne zone

1. Krapinsko-zagorska slobodna zona (u likvidaciji)
2. Slobodna zona Kukuljanovo (neaktivna)
3. Slobodna zona Luka Rijeka – Škrljevo
4. Slobodna zona Osijek
5. Slobodna zona Splitsko-dalmatinska (u likvidaciji)
6. Slobodna zona Zagreb

b) Lučke slobodne zone

7. Slobodna zona luke Ploče
8. Slobodna zona luke Pula

9. Slobodna zona luke Rijeka
10. Slobodna zona luke Split.

Sve slobodne zone nisu poslovale tijekom čitave 2022. godine iz razloga navedenih u dijelu Izvješća u kojem su predstavljeni podaci za svaku slobodnu zonu zasebno.

Neophodne pretpostavke za osnivanje i uspješno poslovanje slobodnih (i poduzetničkih) zona su dostupnost zemljišta odgovarajuće veličine i geografsko-prometnog smještaja, postojanje zainteresiranih ulagača, kvalificirane radne snage te podrška lokalne i/ili područne samouprave za uspostavu slobodne zone. Navedene pretpostavke prvenstveno se odnose na kopnene slobodne zone budući da se lučke slobodne zone osnivaju na lučkom području i prvenstveno su usmjerene na privremeni smještaj roba.

Ministarstvo nadležno za slobodne zone nema utjecaja na operativno upravljanje slobodnom zonom. Od trenutka osnivanja slobodne zone do trenutka prestanka koncesije/suglasnosti, upravljanje i razvoj slobodne zone zadaća je i odgovornost osnivača slobodne zone i korisnika koncesije za osnivanje slobodne zone.

Pregled korisnika koncesija/nositelja suglasnosti za osnivanje slobodne zone

Slobodna zona	Korisnik koncesije/nositelj suglasnosti
Krapinsko-zagorska	Krapinsko zagorska slobodna zona d.d. u likvidaciji
Kukuljanovo	Industrijska zona d.o.o.
Luka Rijeka – Škrljevo	Luka Rijeka d.d.
Osijek	Slobodna zona Osijek d.o.o.
Splitsko-dalmatinska	Splitsko-dalmatinska zona d.o.o. u likvidaciji
Zagreb	Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Robni terminali Zagreb
luke Ploče	Lučka uprava Ploče
luke Pula	Lučka uprava Pula
luke Rijeka	Lučka uprava Rijeka
luke Split	Lučka uprava Split

Karta slobodnih zona u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2022.

Karta slobodnih zona u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2022.

ULOGA LUČKIH UPRAVA

Pri interpretaciji podataka bitno je uzeti u obzir i specifičnosti slobodnih zona na lučkom području i nositelja suglasnosti za njihovo osnivanje. Slobodnim zonama na lučkom području upravljaju nadležne lučke uprave koje su prema pravnom obliku ustanove čija je djelatnost propisana člankom 91. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“, broj 83/23.):

Lučka uprava obavlja sljedeće poslove:

- osigurava strateški razvoj i konkurentnost luke
- osigurava gradnju i održavanje lučke podgradnje
- osigurava stručni nadzor nad građenjem, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja (lučke podgradnje i nadgradnje)
- osigurava trajno i nesmetano obavljanje lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti lučkog područja za plovidbu i održavanje reda u luci
- osigurava prihvat otpada s plovnih objekata i predaju otpada osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom, sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje otpadom
- usklađuje i nadzire rad koncesionara na lučkom području
- daje koncesiju i posebnu upotrebu
- druge poslove utvrđene ovim Zakonom.

Iz navedenoga slijedi da poslovanje nositelja suglasnosti za osnivanje slobodnih zona na lučkom području nije u potpunosti usporedivo s poslovanjem korisnika koncesija za osnivanje slobodnih zona na kopnenom području. Ova činjenica posebno se ogleda u izvršenim ulaganjima u slobodne zone, s obzirom da je od ukupnih ulaganja u slobodne zone u 2022. godini, čak 86 % ulaganja izvršeno u lučke slobodne zone.

POJEDINAČNI PREGLED POSLOVANJA SLOBODNIH ZONA U 2022. GODINI

Podaci koje Ministarstvo koristi za potrebe izrade ovoga Izvješća ograničeni su na podatke čije prikupljanje, obrada i dostava ne prouzrokuje nesrazmjerne financijske, vremenske ili bilo koje druge troškove korisnicima slobodnih zona te koji ne zadiru u njihovo poslovanje u smislu poslovne politike ili poslovne tajne. Prikupljeni podaci obrađeni su kako bi na što jednostavniji način prikazali gospodarske trendove u svakoj od slobodnih zona.

SLOBODNA ZONA KUKULJANOVO

Pored Slobodne zone luke Rijeka i Slobodne zone Luka Rijeka – Škrlevo, Slobodna zona Kukuljanovo smještena na području Grada Bakra, bila je treća je slobodna zona u Primorsko-goranskoj županiji. Osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Kukuljanovo („Narodne novine“, br. 54/97., 84/17., 123/19. i 83/20.), a koncesija je dana društvu Industrijska zona d.o.o., Bakar na rok od 25 godina od dana sklapanja ugovora o koncesiji. Kako je Ugovor o koncesiji između Ministarstva gospodarstva i društva Industrijska zona d.o.o., Bakar bio sklopljen 16. lipnja 1997., koncesija je istekla 16. lipnja 2022.

Slobodna zona Kukuljanovo obuhvaćala je površinu od oko 100 ha, bila je djelomično infrastrukturno opremljena te se nalazila u obuhvatu Industrijske zone Kukuljanovo.

Budući da Slobodna zona Kukuljanovo nije imala korisnika od 1. lipnja 2010., nije bilo osnove (niti interesa) za produženjem koncesije za osnivanje ove slobodne zone.

SLOBODNA ZONA LUKA RIJEKA – ŠKRLJEVO

Slobodna zona Luka Rijeka - Škrljevo nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji, na području Grada Bakra. Osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Luka Rijeka - Škrljevo („Narodne novine“, br. 90/13. i 83/20.), a koncesija je dana društvu Luka Rijeka d.d. na rok od 25 godina od dana sklapanja ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji između Ministarstva poduzetništva i obrta i društva Luka Rijeka d.d. sklopljen je 15. srpnja 2013. te koncesija traje do 15. srpnja 2038.

Slobodna zona Luka Rijeka - Škrljevo posluje na području površine 348.595 m² od čega je u 2022. godini 98.891 m² površine bilo slobodno. Slobodna zona posluje kao pozadinski terminal riječke luke te je u potpunosti infrastrukturno opremljena.

Od početka rada u Slobodnoj zoni posluje jedan korisnik i isti je u 2022. godini zapošljavao 94 radnika što je za 95,8 % više nego 2021. godine. Krajem 2021. godine u okviru slobodne zone počelo je pružanje usluga deponiranja praznih kontejnera, a u 2022. godini su se te usluge pružale tijekom cijelog razdoblja. Uz navedeno, povećan je i obujam poslovanja Luke Rijeka d.d. na području Slobodne zone za oko 50 % što je pridonijelo značajnom porastu prihoda.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni ostvareni su prihodi u iznosu od 9.187.748,06 eura ili za 165,6 % više nego u prethodnoj godini, a ostvarena je dobit u iznosu od 3.083.437,86 eura ili za 340 % više. Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, iznosio je 8.044.676,61 euro ili 1.262,7 % više nego u prethodnoj godini, dok je isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila 2.527.012,56 eura ili 622,9 % više. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 87,6 % i višestruko je veći nego u 2021. godini kada je zauzimao 16,99 %, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Indije, Indonezije i Slovenije.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni uloženo je 2.877.399,12 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod , mil. EUR	3,74	4,34	16,04	3,46	-20,21	9,19	165,6
Ukupan izvoz , mil. EUR	2,83	2,84	0,23	0,59	-79,29	8,04	1.262,7
Izvoz u EU , mil. EUR	0,32	0,50	54,77	0,35	-29,76	2,53	622,9
Dobit , mil. EUR	1,17	1,79	52,37	0,70	-60,73	3,08	340
Broj korisnika	1	1	0	1	0	1	0
Broj zaposlenih	21	29	38,1	48	65,52	94	95,8

SLOBODNA ZONA OSIJEK

Slobodna zona Osijek, smještena u Osječko-baranjskoj županiji na području Grada Osijeka, osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Osijek („Narodne novine“, br. 50/97., 61/97. - ispravak, 66/05. i 83/20.). Koncesija za osnivanje slobodne zone dana je društvu Slobodna zona Osijek d.o.o., za razdoblje od 25 godina, a Ugovor o koncesiji između Ministarstva gospodarstva i društva Slobodna zona Osijek d.o.o. sklopljen je 9. lipnja 1997. te je koncesija trajala do 9. lipnja 2022.

Iako je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Osijek omogućeno poslovanje u režimu slobodne zone na četiri odvojene lokacije, Slobodna zona Osijek poslovala je samo na lokaciji u riječnoj luci Tranzit, u zapadnom dijelu lučkog kompleksa. Površina

slobodne zone iznosila je 130.059 m², od čega je 88.230 m² bilo slobodno, a infrastruktura je bila dostupna na čitavoj površini Slobodne zone.

Budući da je koncesija za osnivanje slobodne zone istekla 9. lipnja 2022., prikazani poslovni rezultati odraz su poslovanja korisnika u razdoblju od 1. siječnja do isteka koncesije. U 2022. godini na području Slobodne zone poslovalo je 9 korisnika što je za 18,18 % manje nego u prethodnoj godini, a korisnici su zapošljavali 161 djelatnika ili za 10,27 % više. Pet korisnika bavilo se skladištenjem, a četiri proizvodnjom.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone Osijek u 2022. godini iznosio je 7.987.568,92 eura što je 46,66 % manje nego 2021. godine. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili dobit u iznosu od 923.923,55 eura, dok je u prethodnom razdoblju ostvaren gubitak u iznosu od 374.229,61 eura. Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, u 2022. godini iznosio je 1.997.181,63 eura ili 20,63 % manje, a isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila je 806.728,91 euro ili 36,68 % manje. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 25 % ili za 8,2 % više nego u 2021. godini, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Albanije, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Austrije.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni Osijek izvršena su ulaganja u iznosu od 68.284,69 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.*	%
Prihod , mil. EUR	28,51	15,66	-45,07	14,98	-4,37	7,99	-46,66
Ukupan izvoz , mil. EUR	2,16	2,66	22,76	2,52	-5,3	2,00	-20,63
Izvoz u EU , mil. EUR	1,53	1,57	2,34	1,24	-20,85	0,81	-36,68
Dobit , mil. EUR	1,07	-0,40		-0,37		0,92	
Broj korisnika	13	15	15,38	11	-26,67	9	-18,18
Broj zaposlenih	133	165	24,06	146	-11,52	161	10,27

* Slobodna zona Osijek prestala je s poslovanjem u režimu slobodne zone 9. lipnja 2022. te se podaci o poslovanju odnose na razdoblje od 1.1. - 9.6.2022.

SLOBODNA ZONA ZAGREB

Slobodna zona Zagreb nalazi se na području Grada Zagreba. Osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Zagreb („Narodne novine“, br. 101/97., 114/12., 14/14., 91/18., 83/20. i 113/22.). Koncesija za osnivanje dana je društvu Robni terminali Zagreb d.o.o. koje je danas podružnica Zagrebačkog holdinga d.o.o. punog naziva Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Robni terminali Zagreb. Budući da je koncesija dana na rok od 25 godina od dana sklapanja Ugovora o koncesiji koji je sklopljen 13. listopada 1997., koncesija je istekla 13. listopada 2022. U ožujku 2022. godine korisnik koncesije podnio je Zahtjev za produženjem koncesije za osnivanje slobodne zone sukladno članku 5. Zakona. Zahtjev je podnesen u gospodarskom interesu korisnika slobodne zone te je utvrđeno da su uvjeti za produženje koncesije ispunjeni. Nakon provođenja zakonski propisane procedure, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o izmjeni Odluke o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Zagreb („Narodne novine“, broj 113/22.) kojom je ukupno trajanje koncesije produženo na 37 godina, odnosno do 13. listopada 2034. te je sklopljen Dodatak Ugovoru o koncesiji između Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Zagrebačkog holdinga d.o.o. - Podružnice Robni terminali Zagreb.

Slobodna zona Zagreb ima površinu od 56.226,63 m² koja je u potpunosti infrastrukturno opremljena i aktivna. Od navedene površine samo je 2.000,00 m² slobodno.

U 2022. godini na području Slobodne zone poslovalo je 16 korisnika ili za 5,88 % manje nego u 2021. godini. Kod korisnika u Slobodnoj zoni bilo je zaposleno 227 radnika što je za 22,79 % manje. Skladištenjem se bavilo 14 korisnika, a dva korisnika bavila su se proizvodnjom.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone Zagreb u 2022. godini iznosio je 23.073.894,46 eura što je 19,53 % više nego 2021. godine. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili dobit u iznosu od 588.075,25 eura što je 70,94 % manje. Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, u 2022. godini iznosio je 7.861.833,96 eura ili je 8,18 % manje, dok je isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila 7.271.734,55 eura ili 11,56 % manje. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 34,1 % ili za 10,26 % manje nego 2021. godine, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Austrije, Njemačke i Slovenije.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni Zagreb izvršena su ulaganja u iznosu 14.246,22 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod , mil. EUR	22,03	16,76	-23,92	19,30	15,13	23,07	19,53
Ukupan izvoz , mil. EUR	12,96	8,99	-30,63	8,56	-4,81	7,86	-8,18
Izvoz u EU , mil. EUR	11,53	8,50	-26,27	8,22	-3,28	7,27	-11,56
Dobit , mil. EUR	1,30	0,73	-43,92	2,03	178,14	0,59	-70,94
Broj korisnika	19	21	10,53	17	-19,05	16	-5,88
Broj zaposlenih	333	266	-20,12	294	10,53	227	-22,79

POSTUPAK LIKVIDACIJE

Dva korisnika koncesije za osnivanje slobodne zone - Krapinsko-zagorska slobodna zona d.d. i Splitsko-dalmatinska zona d.o.o. nalazila su se i u 2022. godini u postupku likvidacije. U Izvješću o poslovanju slobodnih zona u Republici Hrvatskoj za 2021. godinu detaljno je opisan postupak likvidacije pa stoga ovdje kao bitno samo navodimo da dinamika postupka likvidacije ovisi i strankama u postupku likvidacije (članovima društva, likvidatorima (koji mogu biti i članovi društva) te vjerovnicima) kao i o mjesno nadležnom sudu pri kojem se postupak vodi.

KRAPINSKO-ZAGORSKA SLOBODNA ZONA

Krapinsko-zagorska slobodna zona nalazila se u Krapinsko-zagorskoj županiji, na području Grada Krapine. Osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Krapinsko-zagorske slobodne zone, Krapina („Narodne novine“, br. 45/97. i 61/97. - ispravak), a koncesija za osnivanje slobodne zone dana je društvu Krapinsko-zagorska slobodna zona d.d. na rok od 25 godina od dana sklapanja ugovora o koncesiji. Kako je Ugovor o koncesiji između Ministarstva gospodarstva i društva Krapinsko-zagorska slobodna zona d.d. sklopljen 21. svibnja 1997., koncesija je istekla 21. svibnja 2022.

Postupak likvidacije društva započet je u studenom 2018. godine kada je Skupština društva Krapinsko-zagorska slobodna zona d.d. donijela odluku o likvidaciji društva, a dovršen je 6. ožujka 2023. brisanjem društva iz sudskog registra.

SLOBODNA ZONA SPLITSKO-DALMATINSKA

Slobodna zona Splitsko-dalmatinska, smještena na više odvojenih lokacija području Splitsko-dalmatinske županije, osnovana je Odlukom o davanju koncesije za osnivanje Slobodne zone Splitsko-dalmatinske („Narodne novine“, br. 79/99., 107/00., 54/02. i 124/02.). Koncesija za osnivanje dana je društvu Splitsko-dalmatinska zona d.o.o. na vremensko razdoblje od 25 godina od dana sklapanja ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji između Ministarstva gospodarstva i društva Splitsko-dalmatinska zona d.o.o. zaključen je 20. kolovoza 1999. te je koncesija mogla trajati do 20. kolovoza 2024.

Postupak likvidacije društva započet je u svibnju 2016. godine temeljem Odluke člana društva Splitsko-dalmatinska zona d.o.o., a dovršen je 8. rujna 2022. brisanjem društva iz sudskog registra.

SLOBODNA ZONA LUKE PLOČE

Slobodna zona luke Ploče nalazi se u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, na području Grada Ploča, a obuhvaća cjelokupno lučko područje. Osnovana je Odlukom o davanju suglasnosti Lučkoj upravi Ploče za osnivanje Slobodne zone luke Ploče („Narodne novine“, broj 137/99.), a suglasnost za osnivanje dana je na rok od 30 godina te ista istječe 9. prosinca 2029.

Slobodna zona luke Ploče posluje na području površine 2.145.892 m², od čega je 480.000 m² površine slobodno. Slobodna zona je infrastrukturno opremljena.

Kao i u prethodnoj, u 2022. godini na području Slobodne zone poslovalo je devet korisnika, a promjena nije bilo niti u pretežitoj djelatnosti korisnika te su se skladištenjem bavila četiri korisnika, dok se njih pet bavilo pružanjem usluga (prekrcaj, upravljanje, opskrba brodova, zaštita od požara, gradnja građevina). Kod korisnika u Slobodnoj zoni bio je zaposlen 661 radnik što je za 5,25 % manje.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone luke Ploče u 2022. godini iznosio je 113.967.645,27 eura što je 78,36 % više nego u 2021. godini. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili dobit u iznosu od 13.397.302,06 eura što je 178,01 % više. Znatno veći iznosi ostvarenih prihoda te posljedično i veće ostvarene dobiti te ostalih pokazatelja rezultat su povećanog prometa u luci Ploče u promatranom razdoblju budući da kod gotovo svih korisnika postoji povezanost između rezultata poslovanja i lučkog prometa.

Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, u 2022. godini iznosio je 80.247.906,92 eura što je 97,80 % više, dok je isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila 70.535.833,42 eura ili 115,26 % više. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 70,4 % ili za 6,91 % više nego 2021. godine, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Austrije, Francuske, Italije te Bosne i Hercegovine pri čemu nije bilo promjena u odnosu na prethodno razdoblje.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni luke Ploče izvršena su ulaganja u vrijednosti od 13.881.100,18 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod, mil. EUR	34,60	41,90	21,09	63,90	52,51	113,97	78,36
Ukupan izvoz, mil. EUR	23,15	24,08	4,03	40,57	68,5	80,25	97,80
Izvoz u EU, mil. EUR	7,97	14,35	80,06	32,77	128,45	70,54	115,26
Dobit, mil. EUR	2,26	-4,87	-	4,82	-	13,40	178,01
Broj korisnika	9	9	0	9	0	9	0
Broj zaposlenih	734	684	-6,81	628	-8,19	661	5,25

SLOBODNA ZONA LUKE PULA

Slobodna zona luke Pula nalazi se u Istarskoj županiji, na području Grada Pule. Osnovana je Odlukom o davanju suglasnosti Lučkoj upravi Pula za osnivanje Slobodne zone luke Pula („Narodne novine“, broj 25/99.). Odlukom nije određeno vremensko razdoblje na koje je dodijeljena suglasnost za osnivanje slobodne zone.

Slobodna zona luke Pula posluje na području površine od 59.848 m², od čega je 39.373 m² površine slobodno. Slobodna zona je u potpunosti infrastrukturno opremljena.

U 2022. godini na području Slobodne zone poslovalo je 12 korisnika što je za 9,09 % više nego u 2021. godini. Kod korisnika u Slobodnoj zoni bilo je zaposleno 112 radnika što je za 2,75 % više. Sedam korisnika Slobodne zone bavilo se proizvodnjom, pet pružanjem usluga (uglavnom servisom plovila), a jedan skladištenjem.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone luke Pula u 2022. godini iznosio je 5.975.254,12 eura što je za 39,07 % više nego u 2021. godini. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili gubitak u poslovanju u iznosu od 1.864.960,67 eura, dok je u 2021. godini gubitak korisnika iznosio 1.558.409,00 eura. Izvoz korisnika iznosio je 2.835.273,51 eura ili 18,92 % više nego u 2021. godini. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 47,45 %, a ostvaren je na tržištu Italije i Njemačke.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni luke Pula izvršena su ulaganja u iznosu 7.963,36 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod, mil. EUR	9,89	6,20	-37,34	4,30	-3,61	5,98	39,07
Ukupan izvoz, mil. EUR	9,79	6,14	-37,24	2,38	-61,2	2,84	18,92
Izvoz u EU, mil. EUR	9,79	6,14	-37,24	2,38	-61,2	2,84	18,92
Dobit, mil. EUR	-0,24	-0,04		-1,56		-1,86	
Broj korisnika	10	10	0	11	10	12	9,09
Broj zaposlenih	190	102	-46,32	109	6,86	112	2,75

SLOBODNA ZONA LUKE RIJEKA

Slobodna zona luke Rijeka nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji, na području Grada Rijeke. Osnovana je Odlukom o davanju suglasnosti Lučkoj upravi Rijeka za osnivanje Slobodne zone luke Rijeka („Narodne novine“, br. 63/97., 62/02., 83/03., 67/09., 78/13., 90/13., 20/14. i 40/15.). Odlukom nije određeno vremensko razdoblje na koje je dodijeljena suglasnost za osnivanje slobodne zone.

Slobodna zona luke Rijeka posluje na području tri bazena i to bazena Rijeka, Raša i Bakar, u potpunosti je infrastrukturno opremljena i aktivna.

Kao i u prethodnoj, u 2022. godini na području Slobodne zone poslovala su četiri korisnika a promjena nije bilo niti u pretežitoj djelatnosti korisnika koji su se bavili isključivo pretovarem i skladištenjem. Kod korisnika u Slobodnoj zoni bila su zaposlena 503 radnika što je za 36,33 % manje nego u 2021. godini.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone luke Rijeka u 2022. godini iznosio je 59.674.714,62 eura što je 18,31% manje nego u 2021. godini. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili dobit od 9.133.238,100 eura što je 29,61 % manje. Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, u 2021. godini iznosio je 55.240.518,17 eura što je 13,35 % manje, dok je isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila je 8.315.392,73 eura ili 50,18 % manje. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 92,56 % ili za 5,27 % više nego 2021. godine, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Egipta, Austrije i Bosne i Hercegovine. U 2022. godini u Slobodnoj zoni luke Rijeka izvršena su ulaganja u vrijednosti od 1.849.535,01 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod, mil. EUR	72,54	61,13	-15,74	73,04	19,49	59,67	-18,31
Ukupan izvoz, mil. EUR	66,36	55,30	-16,66	63,75	15,28	55,24	-13,35
Izvoz u EU, mil. EUR	15,73	16,11	2,43	16,70	3,67	8,32	-50,18
Dobit, mil. EUR	9,81	10,40	5,98	12,97	24,69	9,13	-29,61
Broj korisnika	4	4	0	4	0	4	0
Broj zaposlenih	899	915	1,78	790	-13,66	503	-36,33

SLOBODNA ZONA LUKE SPLIT

Slobodna zona luke Split nalazi se u Splitsko-dalmatinskoj županiji, na području Grada Splita. Osnovana je Odlukom o davanju suglasnosti Lučkoj upravi Split za osnivanje Slobodne zone luke Split („Narodne novine“, br. 160/98. i 92/05.). Odlukom nije određeno vremensko razdoblje na koje je dodijeljena suglasnost za osnivanje slobodne zone.

Slobodna zona luke Split posluje na području kopnene površine od 259.900 m² te 24.000 m² morske površine i u potpunosti je infrastrukturno opremljena. Slobodna zona je u cijelosti aktivna.

Kao i u prethodnoj, u 2022. godini na području Slobodne zone poslovalo je šest korisnika od kojih su se tri bavila skladištenjem, a tri proizvodnjom. Kod korisnika u Slobodnoj zoni bila su zaposlena 153 radnika što je za 8,67 % više.

Ukupni prihod korisnika Slobodne zone luke Split u 2022. godini iznosio je 4.014.435,24 eura što je 30,19 % više nego u 2021. godini. Korisnici su poslovanjem u Slobodnoj zoni ostvarili dobit od 104.881,56 eura što je 76,19 % manje. Izvoz korisnika, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, u 2022. godini iznosio je 1.918.231,11 eura ili 79,44 % više, dok je isporuka dobara na tržište Europske unije iznosila 1.090.288,94 eura ili 2,83 % više. Udio izvoza u ukupnom prihodu iznosio je 47,78 % ili za 13,2 % više nego 2021. godine, a najvažnija izvozna tržišta bila su tržišta Njemačke, Italije i Belgije pri čemu nije bilo promjena u odnosu na prethodno razdoblje.

U 2022. godini u Slobodnoj zoni luke Split izvršena su ulaganja u vrijednosti od 2.924.231,07 eura.

Godina	2019.	2020.	%	2021.	%	2022.	%
Prihod, mil. EUR	14,93	21,70	45,35	3,08	-85,79	4,01	30,19
Ukupan izvoz, mil. EUR	2,94	4,70	59,96	1,07	-77,32	1,92	79,44
Izvoz u EU, mil. EUR	1,69	3,86	128,95	1,06	-72,61	1,09	2,83
Dobit, mil. EUR	0,59	0,66	11,74	0,42	-35,35	0,10	-76,19
Broj korisnika	9	8	-11,11	6	-25	6	0
Broj zaposlenih	205	199	-2,93	150	-24,62	163	8,67

SAŽETAK

Za razliku od 2021. godine kada je u Republici Hrvatskoj tijekom cijele godine bilo evidentirano 11 slobodnih zona, od kojih su dvije bile u postupku likvidacije, a treća neaktivna, u 2022. godini bilo je promjena u broju slobodnih zona u odnosu na prethodno razdoblje, kao i promjena u njihovom broju unutar ovog izvještajnog razdoblja.

Podunavska slobodna zona Vukovar završila je svoje poslovanje u režimu slobodne zone 31. prosinca 2021., te je od 1. siječnja 2022. društvo koje je bilo dotadašnji korisnik koncesije za osnivanje slobodne zone promijenilo naziv u PSZ d.o.o. Koncesija za ovu slobodnu zonu prestala je na osnovi zahtjeva samog korisnika koncesije za osnivanje slobodne zone, a u gospodarskom interesu tvrtki – korisnica te slobodne zone.

Koncesija za osnivanje Slobodne zone Osijek istekla je 9. lipnja 2022., a korisnik koncesije prethodno je obavijestio Ministarstvo da neće tražiti produženje koncesije.

Koncesija za Krapinsko-zagorsku slobodnu zonu istekla je 21. svibnja 2022. tijekom trajanja postupka likvidacije korisnika koncesije - društva Krapinsko-zagorska slobodna zona d.d., dok je sam postupak likvidacije završen 6. ožujka 2023. brisanjem društva iz sudskog registra.

Slobodnoj zoni Kukuljanovo koja je bila neaktivna od 2010. godine, koncesija za osnivanje slobodne zone je istekla 16. lipnja 2022.

Okončanjem postupka likvidacije društva Splitsko-dalmatinska zona d.o.o. i brisanjem iz sudskog registra, 8. rujna 2022. prestala je i koncesija za Splitsko-dalmatinsku slobodnu zonu.

U ožujku 2022. korisnik koncesije za osnivanje Slobodne zone Zagreb podnio je Zahtjev za produženjem koncesije za osnivanje slobodne zone sukladno članku 5. Zakona te je koncesija produžena u listopadu 2022. godine za dodatnih 12 godina odnosno do 13. listopada 2034.

Slijedom navedenog, na kraju 2021. godine bilo je 11 slobodnih zona, na početku 2022. 10, a na kraju 2022. godine šest slobodnih zona u Republici Hrvatskoj koje su i danas sve aktivne.

Podaci sadržani u ovome Izvješću odnose se na poslovne rezultate korisnika slobodnih zona, a ne na korisnike koncesija / nositelje suglasnosti za osnivanje slobodnih zona. Primarna zadaća korisnika koncesija / nositelja suglasnosti je organiziranje i upravljanje prostorom slobodne zone u skladu za zakonskim uvjetima, a sukladno svojim mogućnostima/kapacitetima i eventualno pružanje dodatnih usluga oko režima slobodne zone korisnicima slobodnih zona.

Pri razmatranju niže navedenih financijskih pokazatelja poslovanja slobodnih zona, potrebno je uzeti u obzir gore navedene informacije o prestanku radu pojedinih slobodnih zona tijekom 2022. godine odnosno da iskazani pokazatelji ne obuhvaćaju cijelu 2022. godinu, a da podatci iz prethodne godine s kojima se radi usporedba obuhvaćaju jednu slobodnu zonu više u odnosu na broj slobodnih zona tijekom 2022. godine.

Od ukupno 10 slobodnih zona na početku 2022. godine, bilo je aktivno sedam slobodnih zona (Škrljevo, Osijek, Zagreb, Ploče, Pula, Rijeka i Split), u tim je zonama poslovalo ukupno 57 korisnika što je za 9,52 % manje nego u 2021. godini. Kod korisnika slobodnih zona bio je zaposlen 1.921 radnik što je za 20,75 % manje nego prethodne godine. Prosječno su u svakoj od sedam aktivnih slobodnih zona bila zaposlena 274 radnika ili 9,57 % manje nego 2021. godine, a prosječni korisnik slobodne zone zapošljavao je 34 radnika ili 10,52 % manje nego 2021. godine.

Ukupni prihodi korisnika svih slobodnih zona u 2022. godini iznosili su 223.881.260,69 eura što je za 0,56 % više nego prethodne godine. Korisnici su ostvarili dobit u iznosu od 25.365.897,72 eura ili za 4,34 % više.

Ukupni prihodi korisnika kopnenih slobodnih zona u 2022. godini iznosili su 40.249.211,44 eura što je za 48,6 % manje nego prethodne godine. Korisnici kopnenih slobodnih zona su ostvarili dobit u iznosu od 4.595.436,67 eura ili za 39,99 % manje. Ova značajna razlika u ostvarenim rezultatima poslovanja nastala je zbog izlaska Podunavske slobodne zone Vukovar iz režima slobodne zone na kraju 2021. godine. Ne uzimajući u obzir poslovne rezultate Podunavske slobodne zone Vukovar u 2021. godini u ukupnim rezultatima svih slobodnih zona, onda je 2022. godine ostvareno 6,67 % više prihoda u odnosu na 2021. godinu i čak 95,2 % više dobiti od čega je najviše ostvarila (67 % od kopnenih slobodnih zona) Slobodna zona Luka Rijeka – Škrljevo.

Ukupni prihodi korisnika lučkih slobodnih zona iznosili su 183.632.049,25 eura ili za 27,24 % više nego prethodne godine. Korisnici lučkih slobodnih zona ostvarili su dobit u iznosu od 20.770.461,05 eura ili za 24,73 % više.

Ukupan izvoz korisnika svih slobodnih zona u 2022. godini, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, iznosio je 158.145.622 eura što je za 23,56 % više nego u prethodnoj godini. Udio izvoza u ukupnom prihodu korisnika svih slobodnih zona, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, iznosio je 70,6 %, dok je u 2021. godini iznosio 57,5 %. Ukupna isporuka dobara na tržište Europske unije korisnika svih slobodnih zona iznosila je 93.382.265 eura što je 32,32 % više nego u prethodnoj godini. Udio isporuke dobara na tržište Europske unije svih korisnika u njihovom ukupnom prihodu iznosio je 41,7 % dok je u 2021. godini iznosio 31,7 %.

Ukupan izvoz korisnika kopnenih slobodnih zona u 2022. godini, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, iznosio je 17.903.692,20 eura što je za 11,43 % manje nego u prethodnom razdoblju. Udio izvoza korisnika kopnenih slobodnih zona u njihovom ukupnom prihodu iznosio je 44 %, dok je u 2021. godini iznosio 26 %. Isporuka dobara na tržište Europske unije korisnika kopnenih slobodnih zona iznosila je 10.605.476,02 eura što je 39,93 % manje. Udio isporuke dobara na tržište Europske unije u prihodima korisnika kopnenih slobodnih zona iznosio je 26,3 %, dok je u 2021. godini iznosio 22,5 %.

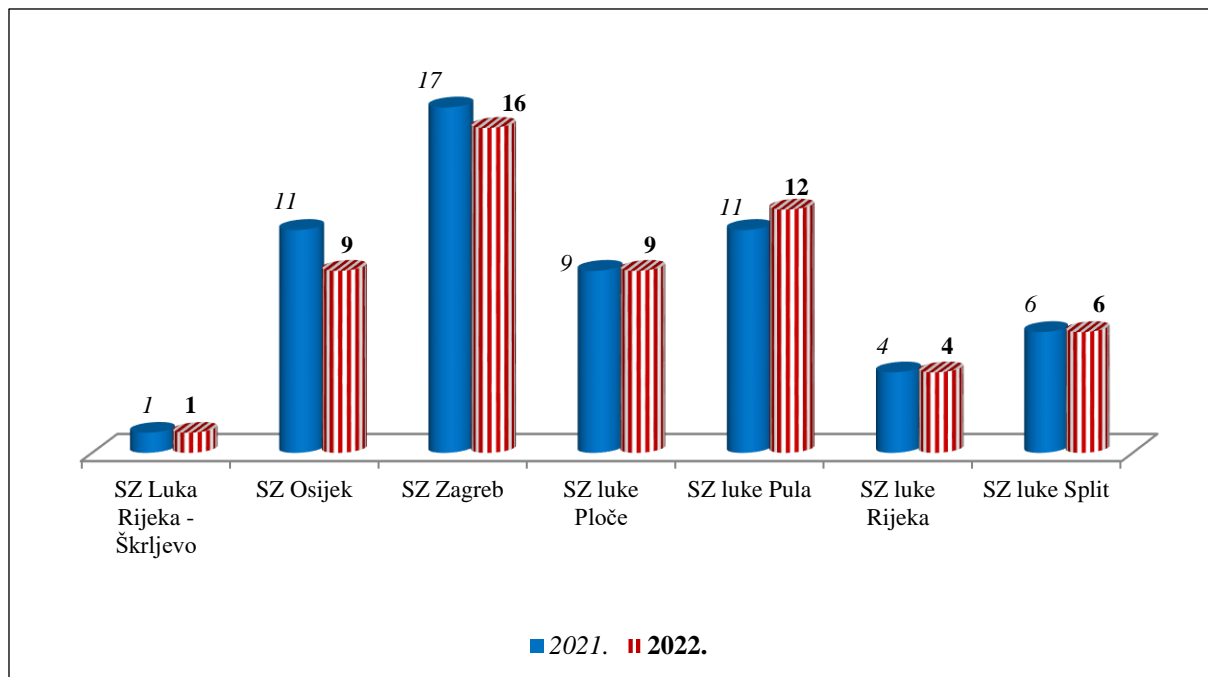
Ukupan izvoz korisnika lučkih slobodnih zona u 2022. godini, uključujući i isporuku dobara na tržište Europske unije, iznosio je 140.241.930 eura što je za 30,13 % više nego u prethodnom razdoblju. Udio izvoza korisnika lučkih slobodnih zona u njihovom ukupnom prihodu iznosio je 76,4 % dok je u prethodnoj godini iznosio 74,7 %.

Isporuka dobara na tržište Europske unije korisnika lučkih slobodnih zona u 2022. godini iznosila je 82.776.789 eura što je 56,43 % više nego u 2021. godini. Udio isporuke dobara na tržište Europske unije u ukupnom prihodu korisnika lučkih slobodnih zona iznosio je 45,1 %, dok je u prethodnoj godini taj udio iznosio 36,7 %.

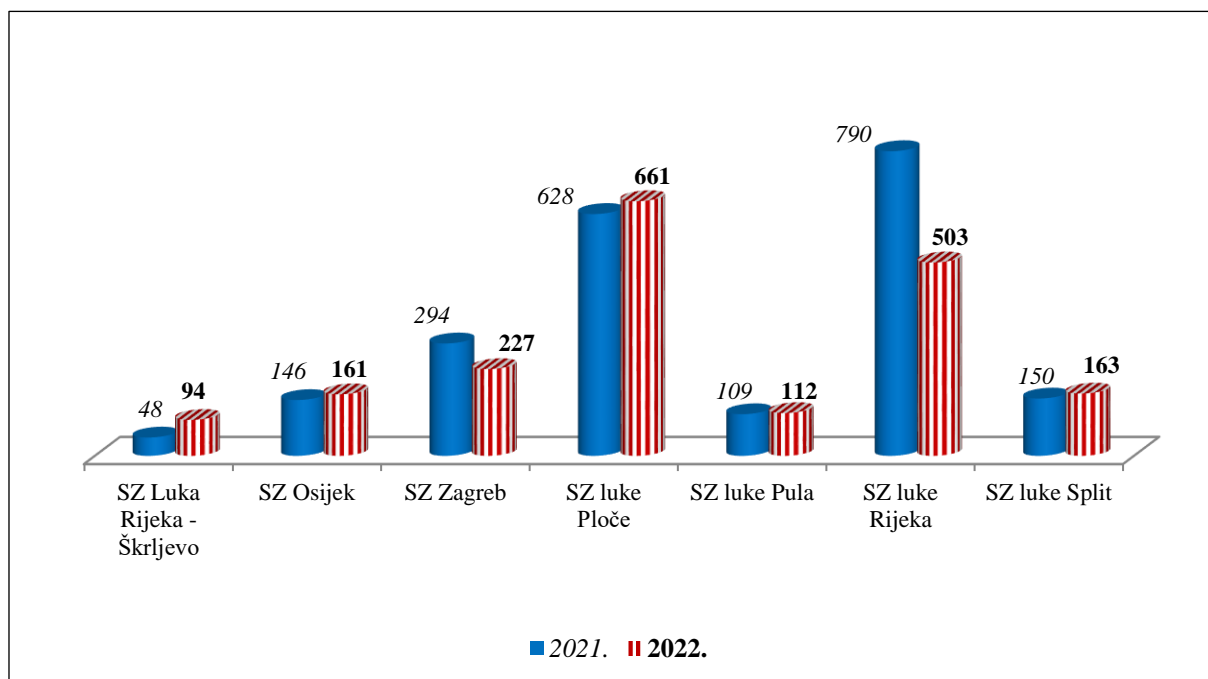
Zbirna tablica pokazatelja za 2022. godinu

R. br.	OSNOVNI PODATCI			ZAPOSLENOST		FINANCIJSKI POKAZATELJI				TRGOVINSKI POKAZATELJI				
	Slobodna zona	Površina (u m ²)	Slobodna površina (u m ²)	Broj korisnika	Broj zaposlenih	Prihodi korisnika zone (HRK)	Rashodi korisnika zone (HRK)	Dobit korisnika zone (HRK)	Ulaganja	Izvoz (HRK)	Udio izvoza u prihodu	EU Izvoz (HRK)	Udio izvoza na EU tržište u ukupnom prihodu	Zemlje izvoza
1.	Luka Rijeka - Škrljevo	348.595	98.891	1	94	9.187.748	6.104.310	3.083.438	2.877.399	8.044.677	87,6%	2.527.013	27,5%	Indija, Indonezija, Slovenija
2.	Osijek	130.059	88.230	9	161	7.987.569	7.063.645	923.924	68.285	1.997.182	25,0%	806.729	10,1%	Albanija, BiH, Slovenija, Austrija
3.	Zagreb	56.227	2.000	16	227	23.073.894	22.485.819	588.075	14.246	7.861.834	34,1%	7.271.735	31,5%	Austrija, Njemačka, Slovenija
4.	luke Ploče	2.145.892	480.000	9	661	113.967.645	100.570.343	13.397.302	13.881.100	80.247.907	70,4%	70.535.833	61,9%	Austrija, Francuska, Italija, BiH
5.	luke Pula	59.848	39.373	12	112	5.975.254	7.840.215	-1.864.961	7.963	2.835.274	0,0%	2.835.274	0,0%	Italija, Njemačka
6.	luke Rijeka	48.126.121	0	4	503	59.674.715	50.541.477	9.133.238	1.849.535	55.240.518	92,6%	8.315.393	13,9%	Egipat, Austrija, BiH
7.	luke Split	283.900	0	6	163	4.014.435	3.909.554	104.882	2.924.231	1.918.231	47,8%	1.090.289	27,2%	Njemačka, Italija, Belgija
	Ukupno kopnene zone	534.881	189.121	26	482	40.249.211	35.653.775	4.595.437	2.959.930	17.903.692	44%	10.605.476	26,3%	
	Ukupno lučke zone	50.615.761	519.373	31	1.439	183.632.049	162.861.588	20.770.461	18.662.830	140.241.930	76,4%	82.776.789	45,1%	
	Ukupno sve zone	51.150.642	708.494	57	1.921	223.881.261	198.515.363	25.365.898	21.622.760	158.145.622	70,6%	93.382.265	41,7%	

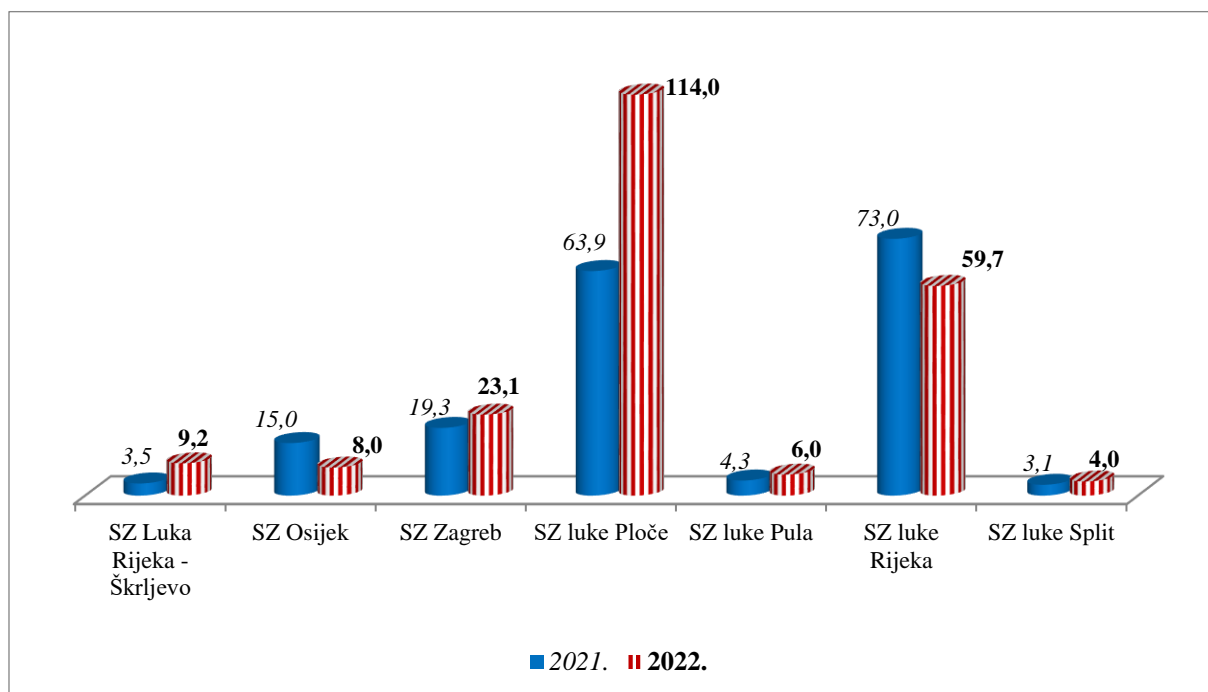
Broj korisnika u slobodnim zonama - usporedba 2022./2021.

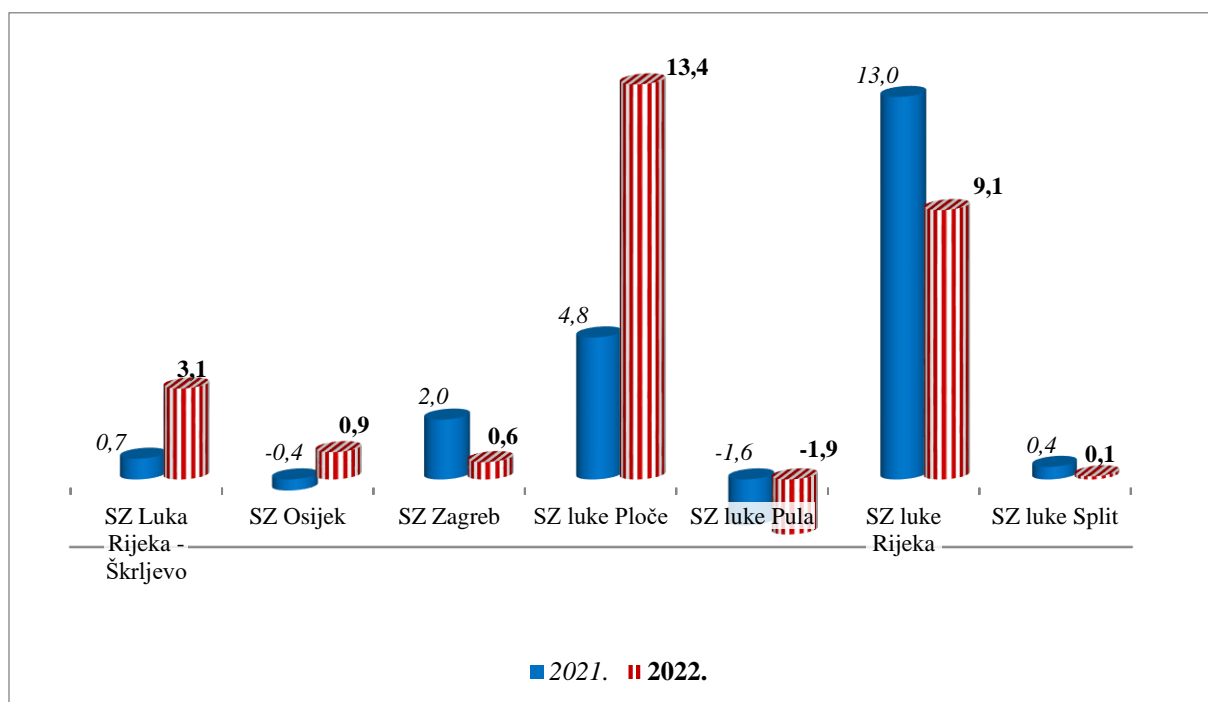
Broj zaposlenih kod korisnika slobodnih zona - usporedba 2022./2021.

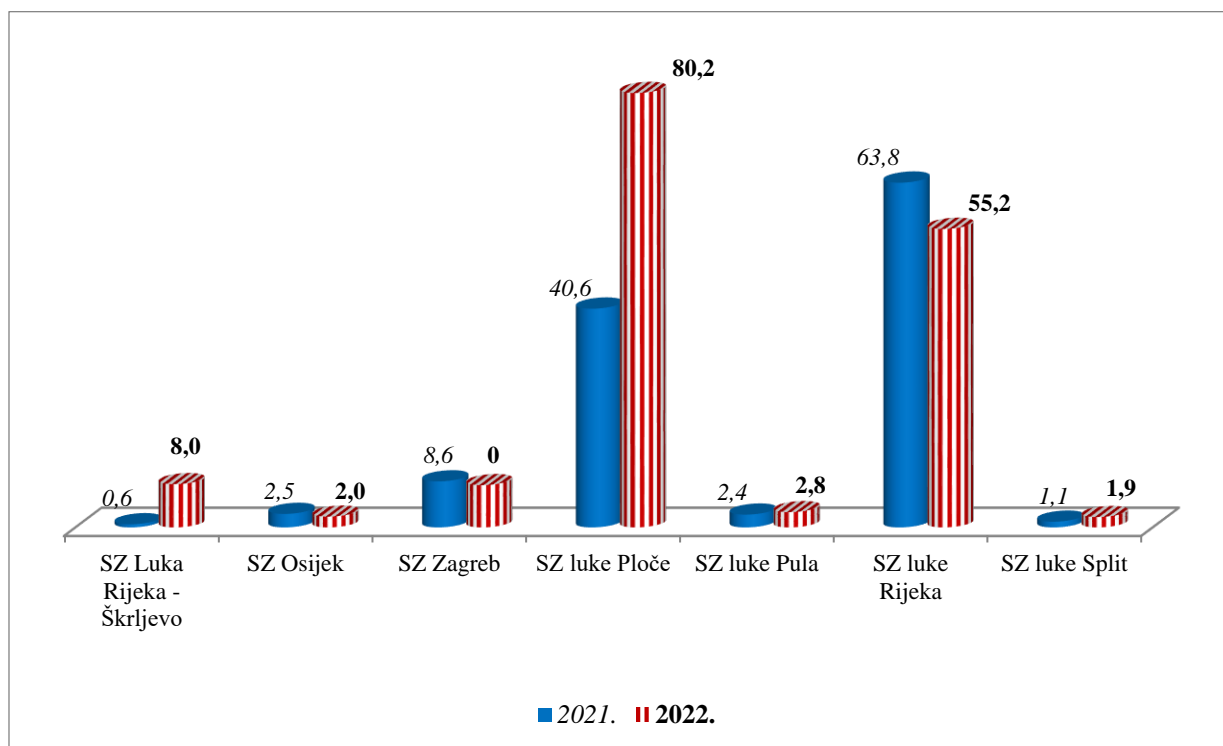
Prihodi korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.

Dobit korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.

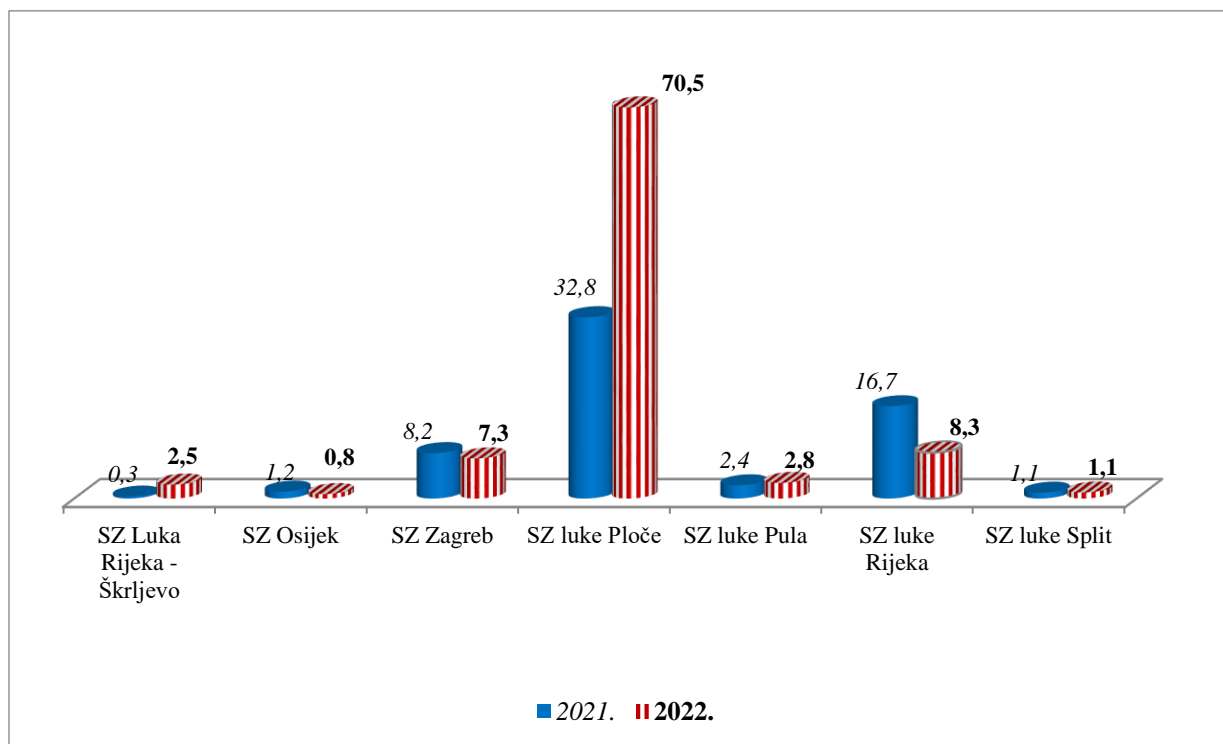

Izvoz* korisnika slobodnih zona (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.

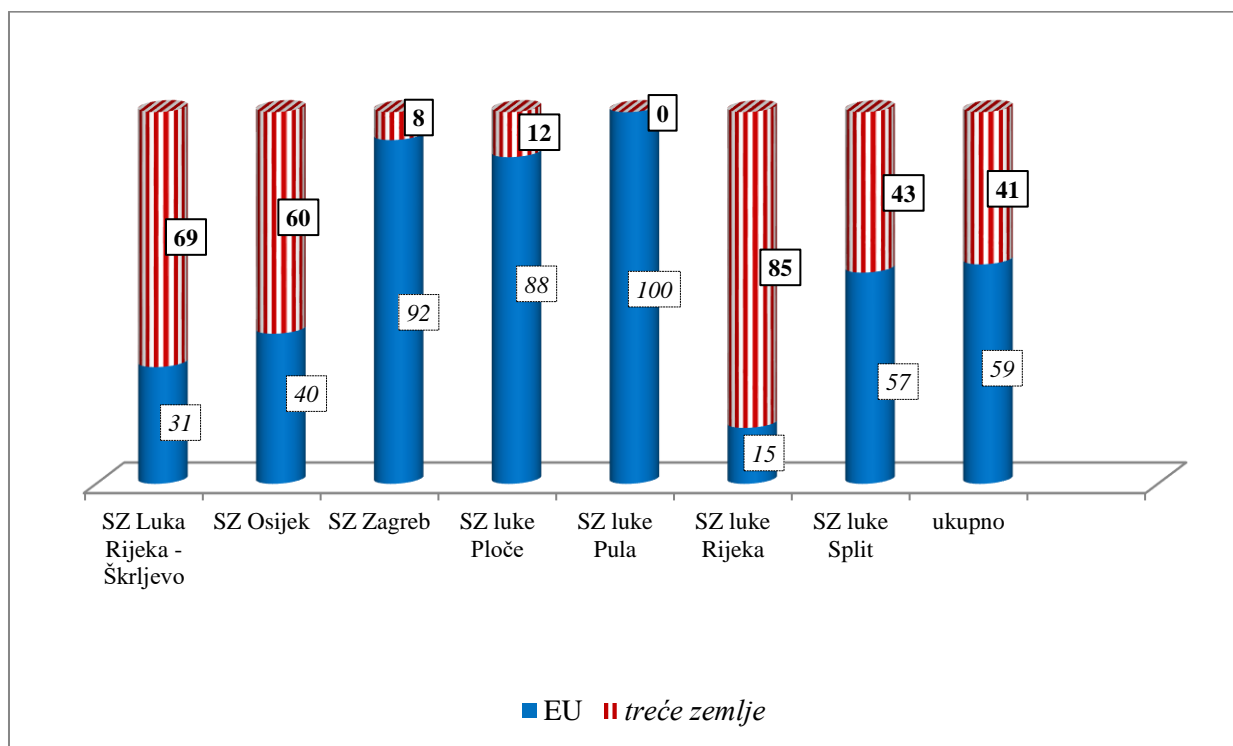

*uključujući i isporuku dobara na tržište EU

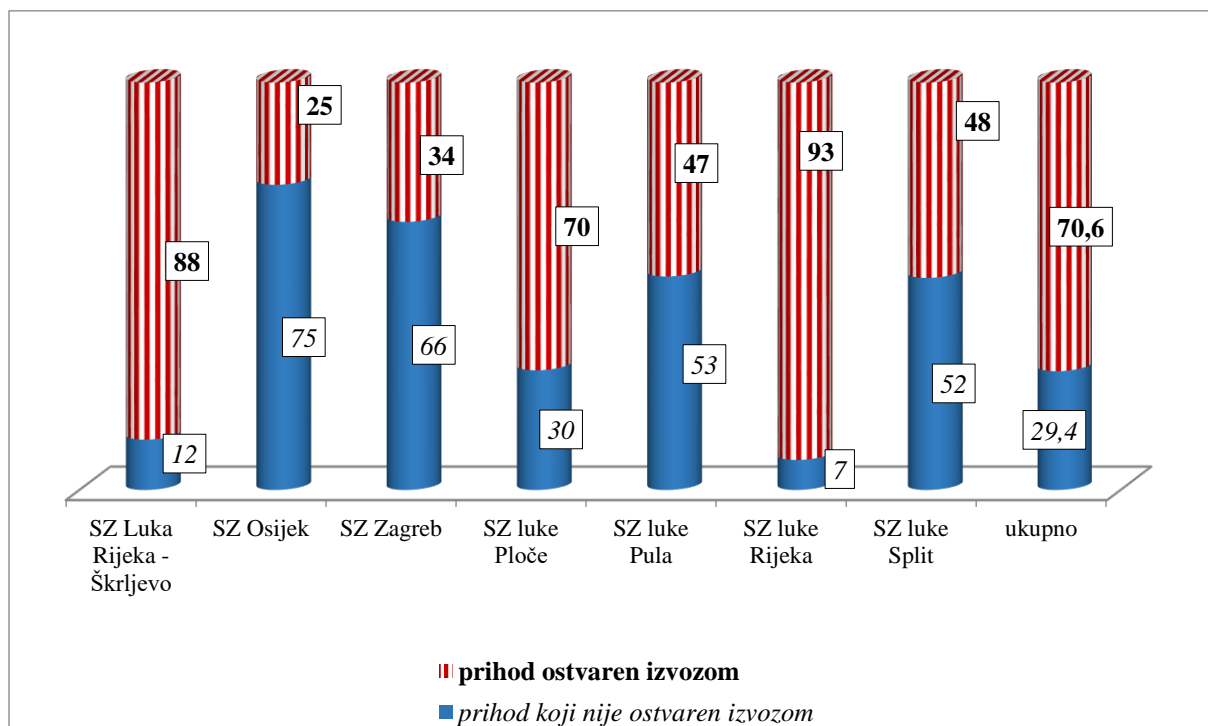
Isporuka dobara na tržište Europske unije (mil. EUR) – usporedba 2022./2021.

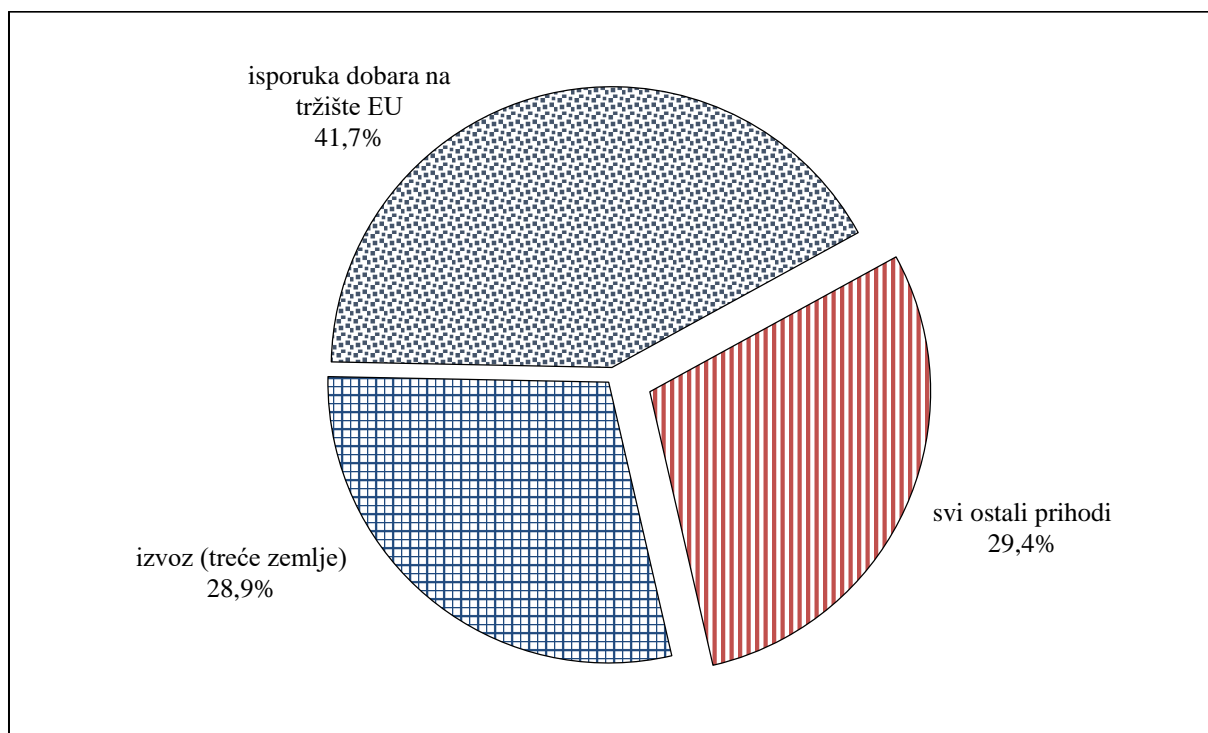
Usporedba izvoza države članice EU / treće zemlje (%)

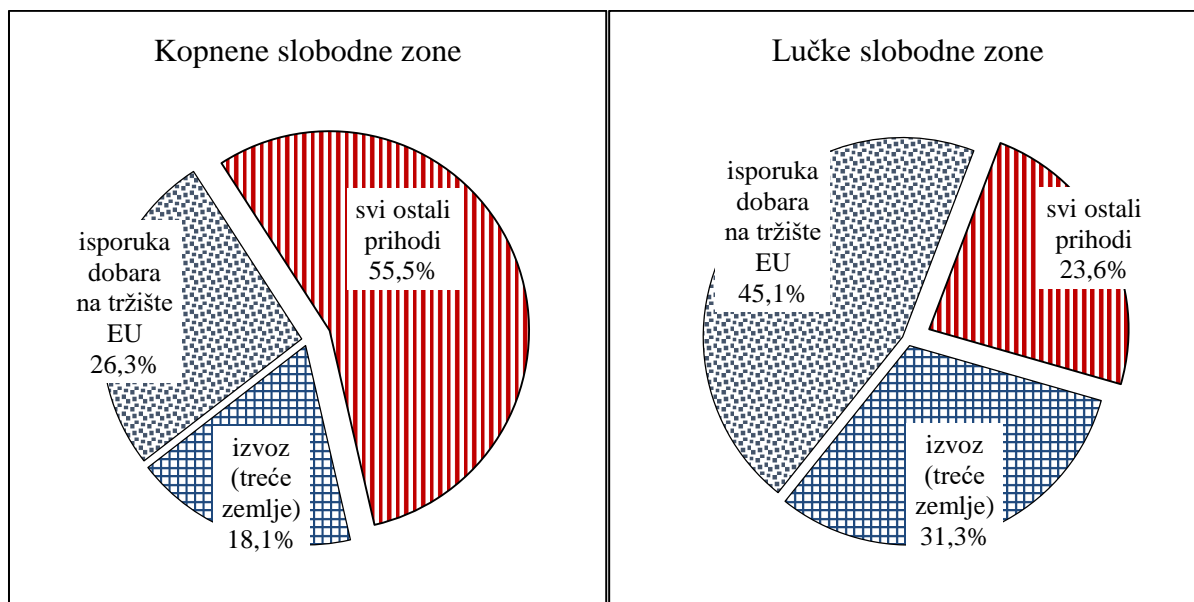
Usporedba izvoza, uključujući isporuku dobara na tržište EU u ukupnom prihodu (%)

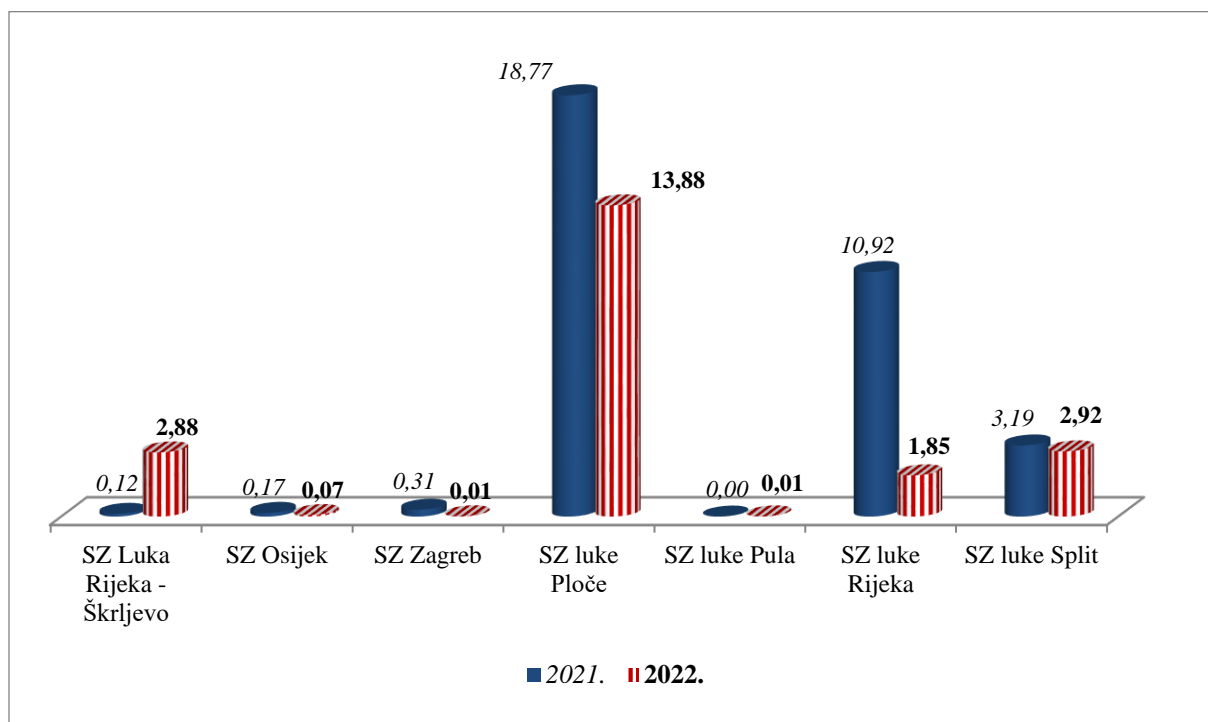

Usporedba prihoda od izvoza i ostalog prihoda svih slobodnih zona

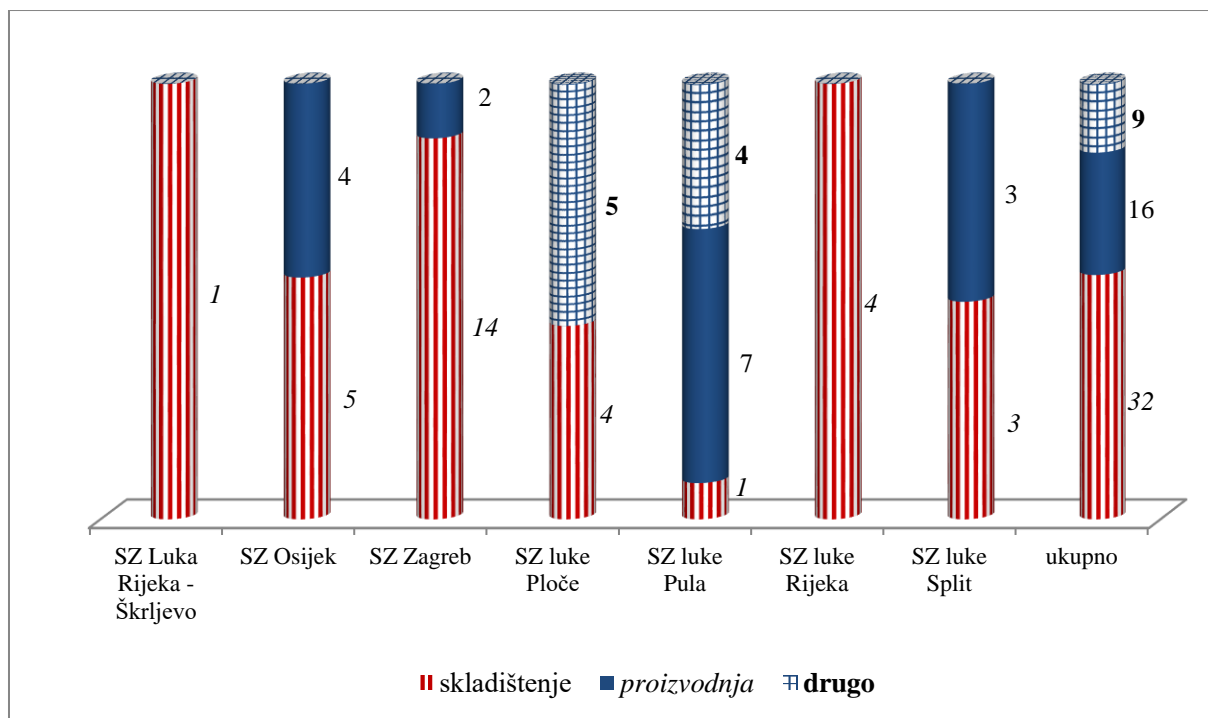

Usporedba prihoda od izvoza i ostalog prihoda kopnenih i lučkih slobodnih zona

Izvršena ulaganja¹ (u mil. EUR) – usporedba 2022./2021.

Usporedba broja korisnika prema pretežitoj djelatnosti

¹ Ulaganja u slobodne zone vrše korisnici slobodnih zona i korisnici koncesija za slobodne zone kao vlasnici nekretnina ili nositelji suglasnosti za osnivanje lučkih slobodnih zona. Republika Hrvatska ne ulaže izravno u slobodne zone.